Padomes secinājumi (2007. gada 25. maijs) par saskaņotu rādītāju un kritēriju sistēmu progresa uzraudzībai ceļā uz Lisabonas mērķiem izglītībā un apmācībā

(2007/C 311/10)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ŅEMOT VĒRĀ

1. Lisabonas Eiropadomes 2000. gada pavasarī izteikto aicinājumu modernizēt Eiropas izglītības un apmācības sistēmas, reaģējot uz prasībām, ko izvirza uz zināšanām balstīta ekonomika, un pieaugušajām sociālekonomiskajām un demogrāfiskajām problēmām, ar ko Savienība saskaras globalizētā pasaulē ([1]).

2. Barselonas Eiropadomes 2002. gada marta secinājumus, kuros izvirzīts vispārējs mērķis Eiropas izglītības un apmācības sistēmas "*līdz 2010. gadam padarīt par pasaules kvalitātes standartu*" un kuros šā mērķa sasniegšanas nolūkos apstiprināti vairāki kopēji uzdevumi šo sistēmu uzlabošanai ([2]);

3. sīki izstrādāto darba programmu par šo kopējo uzdevumu papildu pasākumiem — parasti dēvētu par darba programmu "Izglītība un apmācība 2010" — kurā ietverts provizorisks saraksts ar rādītājiem, kas jāizmanto progresa novērtēšanai ceļā uz trīspadsmit konkrētu uzdevumu īstenošanu, izmantojot atklātās koordinācijas metodi;

4. Padomes 2003. gada 5. maija secinājumus, kuros noteikti Eiropas vidējā snieguma robežlīmeņi izglītībā un apmācībā (paraugkritēriji), kurus izmantos kā "*līdzekli, kā pārraudzīt detalizētās darba programmas īstenošanu*" ([3]);

5. Māstrihtas 2004. gada 14. decembra paziņojumu saistībā ar Kopenhāgenas procesu, kurā noteikts, ka prioritāte ir uzlabot profesionālās izglītības un apmācības (VET) statistikas apmērus, precizēti un uzticamību, norādot, ka pienācīgi dati un rādītāji ir būtiski, lai saprastu, kas notiek ar VET, un ka vajadzīga lielāka iesaistīšanās un lēmumu pieņemšana no visām iesaistītajām pusēm ([4]);

6. Bergenas 2005. gada 19.–20. maija paziņojumu saistībā ar Boloņas procesu, kurā aicināja strādāt pie salīdzināmiem datiem par personāla un studentu mobilitāti, kā arī iesaistīto valstu studentu sociālo un ekonomisko situāciju, jo tas ir pamats izvērtējumam nākotnē ([5]);

7. Padomes 2005. gada 24. maija secinājumus, kuros Komisija aicināta ziņot Padomei "*par panākumiem, kas gūti, veidojot vienotu rādītāju un kritēriju sistēmu, darbojoties saskaņā ar Lisabonas mērķiem izglītības un mācību jomā*" ([6]);

8. Padomes 2006. gada 19. maija secinājumus, kuros Komisija aicināta ziņot Padomei par panākumiem, kas gūti, izstrādājot Eiropas valodu prasmes rādītāju ([7]).

9. Padomes 2006. gada 13. novembra secinājumus, kuros Komisija aicināta veltīt "*uzmanību VET komponentu izstrādei konsekventā rādītāju un kritēriju sistēmā*";

10. Padomes galvenos vēstījumus izglītības un apmācības jomā 2007. gada pavasara Eiropadomei, kuros uzsvērts, ka "*izglītības politika un prakse prasa spēcīgāku zinātnisko pamatu*" un ka "*jāattīsta izvērtēšanas kultūra un jāveicina turpmāka pētniecība*" ([8]);

11. Komisijas 2007. gada 22. februāra paziņojumu ar nosaukumu "*saskaņota rādītāju un kritēriju sistēma progresa uzraudzībai ceļā uz Lisabonas mērķiem izglītībā un apmācībā*", kurā ierosināti 20 galvenie rādītāji, ko Komisija uzskata par atbilstīgiem politikas mērķiem saskaņā ar darba programmu "Izglītība un apmācība 2010" ([9]);

([1]) Prezidentvalsts secinājumi, Lisabona, 2000. gada 23.–24. marts (SN 100/00, 2. punkts).

([2]) Prezidentvalsts secinājumi, Barselona, 2002. gada 15.–16. marts (SN 100/02, 43. punkts).

([3]) Padomes secinājumi par Eiropas vidējā snieguma robežlīmeņiem izglītībā un apmācībā (paraugkritērijiem), OV C 134, 7.06.2003., 3. lpp.

([4]) Eiropas profesionālās izglītības un apmācības ministru konferences paziņojums par nākotnes prioritātēm saistībā ar palielinātu Eiropas sadarbību profesionālās izglītības un apmācības jomā (Kopenhāgenas process), Māstrihta, 2004. gada 14. decembris.

([5]) Eiropas augstākās izglītības ministru konferences paziņojums — "*Eiropas Augstākās izglītības joma — mērķu sasniegšana*" (Boloņas process), Bergena, 2005. gada 19.–20. maijs.

([6]) Padomes 2005. gada 24. maija secinājumi par jauniem rādītājiem izglītībā un mācībās, OV C 141, 10.06.2005., 7. lpp.

([7]) Padomes secinājumi par Eiropas valodu prasmes rādītāju, OV C 172, 25.07.2006., 1. lpp.

([8]) Padomes ieguldījums pavasara Eiropadomei, dok. 5625/07, 3. lpp.

([9]) 1) Dalība pirmsskolas izglītībā; 2) Izglītība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām; 3) Skolu pāragri pametušie. 4) Lasītprasme, matemātika un zinātne; 5) Valodu prasmes; 6) IKT iemaņas; 7) Civilās zinības; 8) Mācīšanās prasmes apgūšana; 9) Vidusskolas beidzēju skaits starp jauniešiem; 10) Skolu vadība; 11) Skolas kā daudzfunkcionāli vietējie mācību centri; 12) Skolotāju un instruktoru profesionālā attīstība; 13) Izglītības un apmācības sistēmu slāņi; 14) Augstāko izglītību ieguvušie; 15) Augstskolu studentu starpvalstu mobilitāte; 16) Pieaugušo dalība mūžizglītībā; 17) Pieaugušo prasmes; 18) Iedzīvotāju izglītības pakāpe; 19) Ieguldījumi izglītībā un apmācībā; 20) Izglītībā un apmācībā atgriezušies.

ŅEM VĒRĀ

ziņojumu par panākumiem, kas gūti, izstrādājot Eiropas valodu prasmes rādītāju, kā izklāstīts Komisijas 2007. gada 13. aprīļa paziņojumā ar nosaukumu "Eiropas apsekojums par valodu kompetencēm" ([1]), tostarp Komisijas ieceri nodrošināt to, ka pirms secīgi veiktiem pārbaužu raundiem apsekojumā ietvers visas oficiālās Eiropas valodas, ko māca Eiropas Savienībā;

UZSKATA, ka

darba programma "Izglītība un apmācība 2010" veido stratēģisku sistēmu Padomes darbam izglītības un apmācības jomā;

šobrīd ir sākušās pārrunas par nākotnes politikas ievirzēm, lai papildinātu darba programmu "Izglītība un apmācība 2010", un turpmākajos gados tās būtu jāpastiprina;

saskaņotas rādītāju sistēmas apzināšana, definēšana un īstenošana ir nebeidzams process, kas jāsinhronizē ar stratēģisko sistēmu, kas paredzēta darba programmā 2010 un tās iespējamā turpinātājā;

ATKĀRTOTI APLIECINA, ka

jaunu rādītāju izstrādē pilnībā ievēros dalībvalstu atbildību par savu izglītības sistēmu organizāciju, un tai nevajadzētu radīt lieku administratīvu vai finanšu slogu attiecīgai organizācijai un iestādēm;

snieguma un progresa periodiska uzraudzība, izmantojot rādītājus un kritērijus, ir būtiska Lisabonas procesa daļa, ļaujot apzināt stiprās un vājās puses, lai darba programmai "Izglītība un apmācība 2010" sniegtu stratēģiskas norādes;

Padomes 2003. gada maijā pieņemtie pieci kritēriji joprojām ir aktuāli kā politikas rīcības virzītāji 2010. gada darba programmā;

ir jāturpina uzlabot Eiropas Statistikas sistēmas iegūto datu kvalitāte, jo īpaši, lai nodrošinātu derīgus, starptautiski salīdzināmus un — vajadzības gadījumā — dzimumspecifiskus datus;

paralēli ir jāuzlabo sadarbība ar citām starptautiskām organizācijām, kas darbojas šajā jomā, lai uzlabotu starptautisko datu saskaņotību un salīdzināmību, lai izvairītos no dublēšanās un apmierinātu tās ES vajadzības pēc datiem, ko nevar apmierināt Eiropas Statistikas sistēma (ESS).

([1]) Dok. 8387/07 — COM(2007) 184 galīgā redakcija.

ATZĪST

to, cik svarīgi ir saskaņoti un nemitīgi centieni izveidot saskaņotu rādītāju un kritēriju sistēmu, cieši sadarbojoties dalībvalstīm un Komisijai;

ka Komisijas paziņojums ar nosaukumu "*Saskaņota rādītāju un kritēriju sistēma progresa uzraudzībai ceļā uz Lisabonas mērķiem izglītībā un apmācībā*" ir būtisks solis ceļā uz šādas sistēmas izveidi;

saskaņotas rādītāju un kritēriju sistēmas noteikšana ir nepārtraukts konsultāciju process, gan attiecībā uz jaunu rādītāju atlasi, gan atsevišķu konkrētu rādītāju definēšanu;

Attiecīgi AICINA KOMISIJU

— izmantot un turpināt attīstīt sešpadsmit no ierosinātajiem galvenajiem rādītājiem, kas izklāstīti turpmāk:

a) attiecībā uz rādītājiem, ko lielā mērā var balstīt uz pastāvošiem datiem un kuru definīcija jau ir iesakņojusies,

— pilnībā izmantot šādus rādītājus:

— dalība pirmskolas izglītībā,

— skolu pāragri pametušie,

— lasītprasme, matemātika un zinātne,

— vidusskolas beidzēju skaits starp jauniešiem,

— augstāko izglītību ieguvušie,

— pieaugušo dalība mūžizglītībā,

— augstskolu studentu starpvalstu mobilitāte,

— iedzīvotāju izglītības pakāpe,

— un ziņot Padomei par jebkādiem būtiskiem pavērsieniem;

b) attiecībā uz rādītājiem, ko lielā mērā var balstīt uz pastāvošiem datiem un kuru definīciju vēl jāprecizē,

iesniegt Padomei turpmākai apsvēršanai informāciju par šādu rādītāju definēšanu:

— izglītība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām,

— IKT prasmes,

— ieguldījumi izglītībā un apmācībā,

tostarp tās struktūra, datu avoti, izmaksas un citas attiecīgas tehniskās specifikācijas;

c) attiecībā uz rādītājiem, kas vēl ir izstrādes procesā, sadarbojoties ar citām starptautiskām organizācijām;

— tiekties izstrādāt rādītājus par:

— civilajām zinībām,

— pieaugušo prasmēm,

— skolotāju un instruktoru profesionālo attīstību,

— un laikus ziņot Padomei, jo īpaši par ES dalībvalstu dalību un ES datu vajadzību apmierināšanu;

d) attiecībā uz rādītājiem, kas vēl ir izstrādes procesā un ko balstītu uz jauniem ES pētījumiem,

— padziļināti izskatīt šādu rādītāju izstrādi:

— valodu prasmes,

— mācīšanās prasmes apgūšana

— un laikus ziņot Padomei par rezultātiem.

Pirms veikt jaunus pētījumus par rādītājiem, kas minēti c) un d) iedaļā, Komisija iesniedz attiecīgus ziņojumus Padomei apsvēršanai. Ziņojumos attiecīgā gadījumā būtu jāietver šādi aspekti:

— rādītāju politiskā nozīme;

— jebkāda ierosināta jauna pētījuma detalizētas tehniskās specifikācijas;

— valsts mēroga datu pieejamība un nozīme;

— datu salīdzināmība;

— veicamā darba izstrādes grafiks;

— aplēses par vajadzīgo infrastruktūru šādai izstrādei un datu vākšanai, kā arī paredzamās izmaksas, kas būs jāsedz Kopienai un iesaistītajām dalībvalstīm;

— pienācīgas vadības un atbalsta struktūras, kas ļaus dalībvalstīm iesaistīties metodoloģiskajā un izstrādes darbā.

— turpināt darbu pie saskaņotas rādītāju un kritēriju sistēmas, kas balstītos uz Rādītāju un kritēriju pastāvīgās darba grupas, Eiropas Valodu prasmes rādītāju konsultatīvās kolēģijas un citu attiecīgu valsts pārstāvju grupu ekspertīzi, un regulāri ziņot Padomei.

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU:

— cieši sadarboties izstrādājot un īstenojot saskaņotu rādītāju un kritēriju sistēmu, tostarp uzlabojot statistisko bāzi;

— strādāt pie tā, lai panāktu, ka rādītāji šajā sistēmā attiektos uz visām dalībvalstīm.